

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Мезоекономіка»

Галузь знань		28 «Публічне управління та адміністрування»		Освітній рівень	бакалавр		Мова викладання	
Спеціальність		281 «Публічне управління та адміністрування»		Семестр	5		українська	
Освітньо-професійна програма		«Публічне управління та адміністрування»		Статус	Вільного вибору			
Факультет		Економіки і менеджменту		Кафедра	Менеджмент			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	4	120	15	-	30	-	75	Залік

ВИКЛАДАЧІ

Шубна Олена Василівна, shubnaalena@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту ДДМА.

Досвід роботи – 20 років.

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 3 монографій з актуальних проблем економіки та управління.

Провідний лектор з дисциплін: «Міжнародні організації в публічному управлінні національною економікою», «Мезоекономіка», «Методи прийняття управлінських рішень у публічній сфері», «Структурна та інноваційна політика», «Планування розвитку територіальної громади».

АНОТАЦІЯ КУРСУ**Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі**

Освітні компоненти, які передують вивченню 1. Теоретичні моделі соціально-економічних процесів. 2. Теорія державного управління.

Освітні компоненти для яких є базовою Кваліфікаційна робота бакалавра

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми**Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)****Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції****ЗК 1** Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями**ЗК 2** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні**ЗК 3** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя**ЗК 4** Здатність бути критичним і самокритичним**ЗК 5** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації**ЗК 6** Здатність працювати в команді**ЗК 7** Здатність планувати та управляти часом.**ЗК 8** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми**ЗК 9** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел**ЗК 10** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово**ЗК 11** Здатність спілкуватися іноземною мовою**ЗК 13** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)**СК 1** Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів**СК 2** Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів**СК 5** Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій**СК 7** Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати**СК 9** Здатність впроваджувати інноваційні технології**СК 10** Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування**СК 11** Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування**Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)****ПРН 1.** Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.**ПРН 4.** Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.**ПРН 11.** Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.**ПРН 13.** Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.**ПРН 16.** Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.**Результати навчання за дисципліною****Р1.** Здатність демонструвати знання теоретичних основ територіальної організації продуктивних сил.**Р2.** Здатність демонструвати знання щодо організації міжгалузевих господарських комплексів та регіональних особливостей їх розвитку і розміщення.**Р3.** Здійснювати оцінку ефективності заходів регіональної економічної політики.**Р4.** Визначати оптимальні способи та напрямки використання природно-ресурсного, виробничого, трудового та іншого потенціалу.**Р5.** Оцінювати рівень соціально-економічного розвитку регіонів та визначати шляхи зміцнення конкурентних позицій регіонів.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>Курс «Мезоекономіка» розглядає теоретичні основи та загальні умови розміщення виробництва, сучасну галузеву структуру господарського комплексу України, продуктивні сили країни та економічних районів, їх територіальну організацію, а також вплив зовнішніх економічних зв'язків на розвиток та розміщення продуктивних сил України.</p> <p>Цей предмет вивчає як загальні закономірності розташування продуктивних сил, так і їх конкретний прояв у галузевому й територіальному аспектах на регіональному й територіальному рівнях. Його інструментарій дає можливість визначити економічну результативність територіальної організації виробництва для обґрунтування та проведення ефективної регіональної економічної політики.</p>
Мета	<p>Всебічне обґрунтування перспективного розміщення продуктивних сил, а також удосконалення його сучасного характеру, підвищення на цій основі соціально-економічної ефективності виробництва; оволодіння науковими основами розміщення і територіальної організації продуктивних сил, аналізу їх сучасного стану, динаміки і перспективи розвитку в умовах переходу до ринкових відносин.</p>
Формат та методи навчання	<p>Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – залік (очний, дистанційний формат)</p>
«Правила гри»	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. <p>Політика академічної доброчесності</p> <p>Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ			
Лекція 1	Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Мезоекономіка». Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил. Тема 2. Економічне районування та територіальна організація господарства	Практичне заняття 1,2	Предмет, метод і завдання дисципліни «Мезоекономіка». Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил
Лекція 2	Тема 3. Передумови розміщення продуктивних сил	Практичне заняття 3,4	Передумови розміщення продуктивних сил
Лекція 3	Тема 4. Господарський комплекс України	Практичне заняття 5,6	Господарський комплекс України
Лекція 4	Тема 5. Актуальні проблеми розміщення продуктивних сил і пріоритети розвитку регіонів	Практичне заняття 7,8	Актуальні проблеми розміщення продуктивних сил і пріоритети розвитку регіонів
Лекція 5	Тема 6. Природні й демографічні передумови розвитку продуктивних сил	Практичне заняття 9,10	Природні й демографічні передумови розвитку продуктивних сил
Лекція 6	Тема 7. Міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку	Практичне заняття 11,12	Міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку
Лекція 7	Тема 8. Продуктивні сили економічних районів: загальна характеристика	Практичне заняття 13,14	Продуктивні сили економічних районів: загальна характеристика
Лекція 8	Тема 9. Зовнішньоекономічні зв'язки України	Практичне заняття 15	Зовнішньоекономічні зв'язки України

Самостійна робота

Мезоекономіка як наука та її значення в економічному розвитку країни.
Місце мезоекономіки в системі наук. Обґрунтування поділу території України на вісім економічних районів.
Дослідження територіальної організації підприємств сфери обслуговування населення й інфраструктури.

Історичні передумови розміщення продуктивних сил.

Хіміко-лісовий комплекс.
Будівельний комплекс.
Агропромисловий комплекс.
Комплекс по виробництву непродовольчих товарів народного споживання.
Транспортний комплекс та зв'язок.

Основні напрями вдосконалення системи регіонального управління (сучасні тенденції).

Динаміка природного приросту населення регіонів України.
Аналіз основних показників ринку праці в розрізі регіонів України.

Промисловість будівельних матеріалів.
Будівельне машинобудування.
Проектно-конструкторські роботи в будівництві.
Швейна промисловість.

Подільський економічний район.
Карпатський економічний район.
Північно-Західний (Поліський) район

Експортний потенціал України та її регіонів.
Об'єктивні передумови розвитку зовнішньоекономічних зв'язків.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).
 Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Програмне забезпечення MS Windows XP; Star Office; 1С 7.7; CS Trade Quote 8; Internet Explorer; WinRAR; Adobe Reader 9; Outlook Express; Тест 2003.
 Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
Доступ до матеріалів дистанційного навчання і контролю Moodle з цього курсу можна знайти за посиланням:
<http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=492>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 223 с. 2. Богословська А. В., Кваша О.С. Регіональна економіка: навч. посіб. Миколаїв : Видавець Ємельянова Т.В., 2018. 488 с. 3. Завадських Г.М. Регіональна економіка: навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 555 с. 4. Ефективність: галузевий підхід. Монографія / С. О. Гуткевич, П. Т. Саблук, В. Я. Шевчук та інші; за заг. ред. проф. Гуткевич С. О. Харків, «Діса Плюс». 2020. 224 с. 5. Мартусенко І.В., Погрішук Б.В. Регіональна економіка: підручник. Тернопіль : Крок, 2015. 626 с. 6. Пак Н.Т. Регіональна економіка: навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 325 с. 7. Посилкіна О.В., Доровський О.В., Баран Н.Й., Літвінова О.В. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник.: Вид-во НФаУ, 2014. 238 с. 8. Регіональна економіка: підручник /за заг. ред. О.М. Бандурки, О. В. Носової. Харків : Золота миля, 2016. 333 с. 9. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ- ПЛЮС, 2015. 370 с. 10. Управління регіональним розвитком: навч. посібник / С.М. Серьогін та ін.; за заг. ред. Бобровської О.Ю., Савостенко Т.О. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. 167 с. 	Додаткові джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний кодекс України : веб-сайт. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17. 2. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8 вересня 2005 року № 2850-IV : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2850-15. 3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19. 4. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня 2004 року № 1861-IV : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1861-15. 5. Указ Президента України «Про Раду регіонального розвитку» від 21 квітня 2015 року № 224/2015 : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/224/2015. 6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України» від 30 квітня 2014 року № 197 : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-п. 7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань регіонального розвитку та місцевого самоврядування» від 2 квітня 2009 року № 309 : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/309-2009-п. 8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» від 6 серпня 2014 р. № 385 : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п. 9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної 17 регіональної політики» від 21 жовтня 2015 року № 856 : веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/856-2015-п. <p style="text-align: center;">Дистанційні курси та інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index. 2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/ 3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
---------------------------	---	--------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. опозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, ривав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні о відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на практичних заняттях	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Тестування	15	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
ІЗ (Презентація, як результат самостійної роботи студента)	20	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Самостійна робота	20	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Модульна контрольна робота	35	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Підсумковий залік		100			

Види навчальної роботи	Розподіл між навчальними тижнями															Сума балів	ЗАЛІК
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Методи контролю	ВК	УО	УО	УО	Т	УО	УО	УО	ІЗ	УО	УО	СР	УО	УО	МКР	100	
Всього балів на тиждень				5	15				20			20	5		35		
Модулі.	●								М1						●		

ВК – вхідний контроль; УО – усне опитування; ГР – групова робота; ІЗ – індивідуальне завдання; К – колоквіум, Р – реферат, ЗСР – захист самостійної роботи, Т – тестування, СР – аудиторна самостійна робота; МКР – модульна контрольна робота.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Мезоекономіка»

можна знайти за посиланням:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSecdjtqhidd1KdQm4vlzW0fv6bR8n6joJbYE-dxdykcBTGWNg/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

Результати опитування можна знайти за посиланням:

https://docs.google.com/forms/d/12RACjKkvJoTaOFvtrp6-hhj9Cds_3iW5EQmqF_bTipM/edit#responses

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент

Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

 /Шубна О.В./

Гарант освітньої програми:

 /Шевченко О.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 /Мироненко Є.В./